

امتحانات متمرکز تکمیلی (سطح ۳)

نیمسال دوم ۹۷-۹۶

رشته‌های فلسفه، کلام، تفسیر، تاریخ، اخلاق، مهدویت، امامت و ادبیات عرب ورودی مهر ۹۵

مهر مدرسه

دست‌نویس: ۹ صبح	نوبت: ۱۵	مدت: ۷۰ دقیقه
دست‌نویس: ۹ صبح	نوبت: ۱۷	مدت: ۸۰ دقیقه

شماره نام‌نویس اول	نوع عدد	نوع حرف
شماره نام‌نویس دوم	نوع عدد	نوع حرف

کتاب:	۳۹۶۲/۰۴
برج:	۱۳۹۷/۰۳/۳۰
صفحه:	۴
کتاب:	دروس تمهیدیة فی الفقه الاستدلالی
نمبر:	جلد سوم: انفال و مشترکات (ص ۲۱۴-۱۸۱)، حدود (ص ۳۰۳-۲۶۱) و دیات (ص ۳۵۴-۳۳۳) به استثنای بحث «مقادی الدیات» تا ابتدای بحث «من احکام القتل» (ص ۳۳۶-۳۳۷)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد ملی: مدرسه علمیه: شهرستان: استان:

۱- از دیدگاه مصنف انفال ملک شخصی معصوم یا ملک حکومتی ایشان است؟ چرا؟ ص ۱۸۴ پ آخر خط ۴

- الف. شخصی - به دلیل عدم انتقال آن به ارث
- ب. حکومتی - به دلیل عدم انتقال آن به ارث
- ج. حکومتی - به دلیل انتقال آن به ارث
- د. شخصی - به دلیل انتقال آن به ارث

۲- مستند قاعده «الحیازة سبب للملكية» چیست؟ ص ۲۰۱ پ ۲

- الف. اجماع
- ب. روایات
- ج. سیره
- د. کتاب

۳- اگر زنا با اقرار یا بیبینه ثابت شود، به ترتیب رجم توسط چه کسی آغاز می‌شود؟ ص ۳۶۵ خط ۶

- الف. امام - امام
- ب. امام - شهود
- ج. شهود - امام
- د. شهود - شهود

۴- آیا نماز میت بر جنازه زانی بعد از سنگسار جایز است؟ چرا؟ ص ۲۸۴ پ آخر مستند ۳۱

- الف. بله - اقتضاء قاعده
- ب. خیر - اقتضاء قاعده
- ج. بله - شهرت بین اصحاب
- د. خیر - خروج زانی از اسلام

۵- با توجه به عبارت «و اما كون الملكية فی النحو الثالث (المباحات العامه) شأنية، فلأن كل فرد من الناس له شأنية تملك المباحات العامة بالحیازة» ملکیت شأنیه را توضیح دهید و برای مباحات عامه مثال بزنید. ص ۱۹۴ - ۲

جواب: ملکیت شأنیه اصطلاحی در مقابل ملکیت فعلی است و منظور این است که در خصوص متعلق ملکیت در قسم سوم - مباحات عامه - همه انسان‌ها شأن و صلاحیت مالک شدن آن را دارند. ولیکن این شأنیت هنگامی به فعلیت می‌رسد که انسان نسبت به دست آوردن آن اقدام به حیازت کند. مانند: هیزم‌های بیابان، آب، پرندگان، ماهی‌های دریا (ذکر یک مثال کافی است).

۶- با توجه به عبارت «اما تبعية ما فی أعماق الارض من المعدن و الكنز لها فی الملكية فقد یوجّه بانه نماء لها، و نماء المال یتبع اصله فی الملكية. و فيه: ان المقام لیس مصداقا للنماء و الثمرة بل مصداق للظرف و المظروف، و واضح ان ملكية الظرف لا تلازم ملكية المظروف.» دلیل منکرین و مثبتین قول به تبعیت معدن از زمین را توضیح دهید. ص ۲۰۴، مستند ۱ - ۱ نمره

جواب: مثبتین: معادن در ملکیت، تابع خود زمین است، زیرا معدن نماء و ثمره آن زمین است و نماء و ثمره هر چیزی در ملکیت تابع همان چیز است. (نمره ۰/۵)
منکرین: معدن در ملکیت، تابع زمین نیست؛ زیرا معدن مصداق ظرف و مظروف است و ملکیت ظرف با ملکیت مظروف ملازمه ندارد. (نمره ۰/۵)

۷- با توجه به عبارت «و الاحصان فی الرجل لا یتحقق الا مع حریته و کونه ذا زوجة دائمة قد دخل بها و هو متمکن من وطنها متى شاء و لا یمتنع علیه ذلك لغیبة او حبس او ما شاکل ذلك.» شرائط پنج‌گانه احصان مرد را توضیح دهید. وجه مشترک و تمایز احصان زن با مرد در کدام شرائط است؟ ص ۲۶۴ شماره ۵ - ۲ نمره

جواب: شرائط احصان مرد: ۱. حریت، ۲. زوجیت، ۳. دائمی بودن زوجه، ۴. دخول به زوجه دائمی، ۵. تمکن از نزدیکی با زوجه دائمی. (هر مورد ۰/۲۵ نمره)
زن در چهار شرط ابتدایی با مرد در تحقق احصان مشترک است. (۰/۲۵ نمره) و تنها شرط پنجم اختصاص به مرد داشته و در تحقق احصان زن شرطیت ندارد (۰/۵ نمره)

۸- با استناد به مؤثقه «الزانی اذا زنی یجلد ثلاثاً و یقتل فی الرابعة» و صحیحه «اصحاب الكبائر کلها اذا اقیم علیهم الحد مرتین قتلوا فی

الثالثة» به سوالات ذیل پاسخ دهید. ص ۲۷۰ مستند ۹ - ۲ نمره

۲

الف) کدام یک از دو روایت مذکور بر فتوای مشهور فقها درباره حد قتل زانی دلالت دارد؟ چرا؟

جواب: مؤثقه (۰/۵) زیرا دلالت آن مانند فتوای مشهور است که اگر زانی سه مرتبه حد شلاق خورده باشد در مرتبه چهارم حد او قتل است. (۰/۵ نمره)

ب) شیخ طوسی بین مؤثقه و صحیحه چگونه جمع دلالی می کند؟ توضیح دهید.

جواب: صحیحه مطلق است و با مؤثقه مقید می شود، (۰/۵ نمره) در نتیجه اگر بر اصحاب کبائر دو مرتبه حد اقامه شود در مرتبه سوم، حد ایشان قتل است درباره

کبیره زنا به دلیل مؤثقه، بعد از سه مرتبه شلاق، در مرتبه چهارم حد آن قتل است. (۰/۵ نمره)

۹- با توجه به آیه شریفه «وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَ لَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَ

أُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ» (نور: ۲۳) به سوالات زیر پاسخ دهید. ص ۲۹۱ و ۲۹۲ مستند ۲ - ۲ نمره

۲

الف) مراد از احصان مقذوف چیست؟

جواب: یعنی شخص مقذوف عفت داشته باشد و متظاهر به زنا نباشد. (۰/۵ نمره)

ب) آیا احصان مقذوف در ثبوت حد بر قاذف شرط است؟ کیفیت دلالت آیه شریفه بر جواب سؤال را توضیح دهید.

جواب: بله؛ (۰/۵ نمره) زیرا آیه کریمه دلالت می کند بر این که کسانی که محصنات را قذف می کنند برایشان حد جاری می شود. (۰/۵ نمره) لذا مفهوم آیه کریمه

دلالت بر این دارد که در صورت عدم احصان مقذوف حد بر قاذف ثابت نمی شود. (۰/۵ نمره)

۱۰- دلیل تشریح تعزیر در ترک هر واجب و انجام هر حرام چیست؟ و وجه اختصاص این حق به حاکم اسلامی چیست؟ ص ۳۰۰ - ۲

۲

نمره

جواب: لزوم حفظ نظام (۰/۵ نمره) چون ثبوت حق تعزیر برای همه مردم ممکن نیست (۰/۵ نمره) و موجب اختلال نظام خواهد شد (۰/۵ نمره) پس قدر متیقن

ثبوت این حق برای حاکم شرعی است. (۰/۵ نمره)

۱۱- چرا از دیدگاه مصنف، دلالت روایت «لا یصلح الحکم و لا الحدود و لا الجمعة الا بامام عدل» بر حصر وظیفه اقامه حدود به امام

۲

معصوم (علیه السلام) تمام نیست؟ مصنف روایت مذکور را چگونه توجیه می کند؟ ص ۳۰۳ پ ۲ و ۳ - ۲ نمره

جواب: زیرا عدم جواز اقامه حدود برای غیر امام در زمان غیبت، مستلزم هرج و مرج و عدم استقرار نظام خواهد بود. لذا باید روایت مذکور بر موارد حضور معصوم و

عدم غیبت ایشان حمل شود.

※ سؤال زیر مختص طلاب غیر حضوری می باشد:

۲

۱۲- دو دلیل برای ثبوت دیه بر جنایاتی که در شرع مقدار دیه تعیین نشده است، بیان کنید. ص ۳۴۸ مستند ۳ - ۲ نمره

جواب: در صورت عدم ثبوت دیه در این قبیل موارد، هدر رفتن خون مسلمان و یا نقصان در قانون گذاری اسلام لازم می آید، و هر دو احتمال منتفی است.